

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:

Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám 4 kr.	

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Rendületlenül!

Debreczen, nov. 7.

(y.) »Rendületlenül!«, — ez a szó az, a mely a magyar nemzetnek lelketjáró, leghiresebb dalában a »Szózat«-ban nagyon jó helyet foglal el.

Első ebben a Haza, második pedig ezen, a magyar hazaszeretettől oly elváhatlan szó...

Ha emlékünke idézzük azon magyar honfiak neveit, kik a Hazának rendithetlen, az az oly hivei, a kiket elveiktől nem tántoríthatnak el csábítás, nem a hatalom, nem a dus jövedelmű magas méltóságok s a meggyőződésért cserében kínált kitüntetések: büszkén mondhatjuk el, hogy azoknak rendületlenül haza szeretete, — a magyar nemzet boldogságának, függetlenségének, haladásának fenséges eszméjét öleli körül.

— Szinte — megdöbbenő az, hogy a nemzeti önállás, melyért 1848/49-ben az egész nemzet ragadott fégyvert, melyért a nemzet millióinak összesége oly dicső harcokat vívott, hogy azok a ókor nagy hőstetteivel egy rangban állanak; — ismételjük, hogy ennek az eszmének most nem az egész nemzet, a multban sok időn át csak néhány lelkes férfi volt bátor és rendületlen hive...

Szinte megdöbbenő az, hogy a miért nem volt nagy áldozat vért ontani, kincseket áldozni: attól most, midőn, ha egy akarat és osztatlan erély

vezérelne, a békés haladás útján is eljuthatnánk, vagy talán el is jutottunk volna oda, a hová minden hősiség nem vezethetett: azt az eszmét kivihetetlen ábrándnak hirdetik s a vér és pénz-áldozatot éppen azon érdekeknek vetik zsákmányul, a melyek haladásunk, önállóságunk és függetlenségünk ellenségét — veszedelmét képezik...

1875-ben történt — nem felesleges emlékeztetbe hozni, — hogy egy férfi, kit az elnyomatás éveiben a magyar szabadság egyik letéteményesének szerettük vallani, ki 1861-ben rendithetlen bátorsággal vezette azon pártot, mely legközelebb állott az 1848-ik év fogalom köréhez; — kinek hitvallását, azokat a nevezetes pontokat — nem fogadtuk kevesebb lelkesüléssel, mint a hogy Mózes által Istentől vett kőtablákat fogadta Izrael; — 1875-ben azon férfiban is csalódnunk kellett... Őt a dusgazdag főurat nem csábítják el a földi javak, nem a pusztá czím, de a hatalom, az uralkodás vágya — ellenállhatlanul ragadta magával...

Mint a hogy más előkelőbb lelkeket egy-egy nagy eszme készlet rangjuk — földi kincsek megszerzésére.

— Tisza Kálmán, a ki eszméi nél s a nemzet benne helyezett nagy bizalmánál fogva egykor »Kossuth a párnak« hagyományainak lehetett volna letéteményesévé: — helyet foglalt azon bársony-székek egyikén, melyeket 1867-ben a »haza bölcsé« helyezett el azon te-

remben, melyben szép Magyar honunk sorsát intézik...

Tisza Kálmán ez országban ekkor hozzánk állott legközelebb. Őt s általa városunkat, és Debreczenünket keresték fel azok, a kik az 1867-ben Esau könnyelműségével elfecsérelt nemzeti jogoknak — visszaszerzésére esküdtek.

És miután az, a kit ugyszólván e délibábos rónák neveltek, a nemzeti aspirációk — a nemzeti jogok — az igazi haladás — önállóságunk legveszedelmesebb ellenévé vált: — nagyon jól van az, hogy mégis a magyarság fészke a délibábos rónák felé repes minden igaz hazafi szíve — várakozó szemök tekintete erre van függesztve, haza-szeretők szívök rokonszenves dobbanása, — felénk ver, midőn a nemzeti függetlenségi párt legfőbb erősségét keresik.

Igen! Mert városunk önálló polgárai rendületlenül megmaradtak a régi zászló mellett, mely a nemzeti haladás, önállóságunk egyik erős várán kitűzetett.

És e szent eszme hivei szaporodtak folyvást — a »kis mustár mag« — folyvást fejlődött és pártunk változó szerencsével ugyan, de nem egyszer győzelemmel került ki az alkotmányos választási harcából...

A jogfeladás hatalmas és minden csábító — így veszedelmes eszközzel rendelkező vezetője itt csufos bukást szenvedett s bizunk a magyar nemzetszme hiveiben, hogy nem sokára az ő

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

„A kefégyár.“

— A „Debreczen“ eredeti tárczája. —

Irtá: Publius.

Réges régen elmúltak már azok a jó idők, mikor az emberiség a világ hét csodáján bámult, — ma? vége mindennek, a csökönys emberiség nem bámul meg semmit, még ha nagyobb csoda volna is Semiramis királynő babyloniai falánál, a Colossusnál, a három miraculumnál, a Mausoleumnál, a Diana templománál, a Jupiter képénél, a Pharao épületénél, pedig hát ma is kerülnek csodák, hogy többet ne mondjak: a czuczlin felnevelt elefántok, a kihizott Sanyaru Vendelek s a huszonegygyermekes apák.

A szomszédomban lakik egy család, huszonnyolcz tagból áll: belső tagok apa, anya meg huszonnégy gyermek, külső tagok: egy kutya meg egy macska közös vaczkon. A lakosztály egyetlen szobából áll, s magában egyesíti a konyha, ebédlő, elfogadó, és hálószoba legszebb tulajdonságait. Annyi kétség-elel, hogy Diogenes óta, ki hordóban lakott,

a közegészségügyi állapotok kivált Magyarországon feltűnően javultak.

A család ideálisan él. A gyermekek spártai nevelésben részesülnek, a kisebbek „in puris naturalibus« járnak és sem zongora, sem francia nyelv tanulásban nem részesülnek, sőt betűvetés helyett is cigánykerék vetésben gyakoroltatnak, mert a tata gyűlöli a betűt, az adókönyven és a Thalmudon kívül semminemű más könyvet nem tűr a házban. És ennek a rendszernek meg is van a maga haszna, a gyerekeknek oly kemény az izma, mint az aczél s a fejük mint a kókuszdió; hogy pedig az étvágyukat meg ne rontsák, a homeopathismus magasabb irány elvei szolgálnak vezérfonalul, melynek dicsőítésére »Spangal« — így hívják a kutyát — holdas éjen dicsőhymuszokat ereszt a capriccio a magas egekben mosolygó Epicurus felé oly sentimentalizmussal, hogy nincs oly pogány szívű Hercules, a ki hallatára könnyekre ne fakadna.

Tegnap végső elkeseredésében a peczér karjai közé vetette magát; e személyi hir oly tárczaszerű buskomorságba ejtette társát, a macskát, hogy lemondva minden földi örömről, agyonkoplalta magát.

Nyájas tárcza olvasó! ne kesereg e sötét drámán, ugy sem igaz az egész, az én pennám gyilkolt itt, hódolva a szokásnak, melynélfogva egy tárczában legalább is egynek meg kell halni és egynek el kell ájulni; ájulási jelenet itt nem kínálkozván, kárpótlásul két léleknek vettem szörnyű véget.

Megvallva az igazat, Feigelstok Dávidot a családapát magát szerettem volna kivégezni, a ki »örömeben halt volna meg«; az alap a következő lett volna:

Feigelstok Dávid a gyermekeket beoltatja tehénhimlő oltó anyaggal és Kochinnal s midőn látja, hogy egyik se pusztul el, oly öröm vesz rajta erőt, hogy belehal.

Nem tapasztalván, de még ujdonságokból sem értesülvén soha arról, hogy valaki örömeben halt volna meg, majd meghaltam örömben, hogy legalább Feigelstok Dávidot megtarthatom az olvasó számára.

Személy leírás és életrajz még ugy sem fordulván elő, Feigelstok Dávidnál felhasználom az alkalmat.

Feigelstok Dávid egy illatos májusi reggelen megpillantotta a bájos Kupfer Zálit s oly ro-

ha nokban tört ki rajta a pláti szél elem, hogy

egyedüli alkotása a korupció és érdekszövetség mérges légkörű rendszere teljes vereséget fog szenvedni.

Mert az ő parlamenti bukásával csak a név változott, a rendszer fullasztó kerete megmaradt s az akció rugóit a félhomályból — annál veszedelmesebben ő vezeti — a jogfeladó, híres reformátor — a két éves önkéntesség megteremtője!

Méltán sajog a magyar ember szive, — könyei utána csordulnak, ha magába szállva ráemlékezik, mivé lett a magyar nemzet színe, virága, jövője: a magyar ifjúság, — az uralkodó párt üzelméi miatt. A véradóval így gazdálkodni! — kiszolgáltatni a családok reményét s olykor egyedüli gyámolót, a magyar intelligens ifjúságot — véreinket, — a katonai brutalitásoknak, erőszakos germanizálásnak... valóban rettenetes!

Fegyvert adni: erőt és élelet annak a száz-fejű hatalomnak, mely még most is egyedül a »közös hazát« — a »gesamt Reichot« ismeri, mely koszorú költőnk: »szűkebb hazáját«, a magyar királyt övének nem vallja — fegyvert adni ismétljük a magyar ifjak szellemi és anyagi megrontására — ez több volt a merészségnél, ez nyílt árulás volt.

Emlékezzetek meg erről Magyarok; véreink! Emlékezzetek meg, most midőn a magyar honvéd-miniszter (Oh! hogy ezt Fehérváry k. k. altábornagynak nevezik!) számot adott az új védtörvény hirhedi 25-ik szakasza értelmében fogatosított tiszti-vizsga eredményéről. — Melynek folyamánként a büntetésből kötelezhető második szolgálati év oly sok magyar család keservét képezi!

Emlékezzetek meg arról, hogy ezen tette volt alap-oka a »generális« bukásának, kinek mértéke — a magyar ifjúságnak az osztrák káplár bot alá igazásával csordultig megtelt.

Mert a bekövetkezett szomorú eredményt, az önkéntes két évi szolgálat súlyát — nemzeti alkotmányunk e fájón sajnó sebet, előre látta, érezte, a hazafias ellenzék összesége. Érezte és

»megálljt! kiáltott harsány szava a hatalom birtokától elbódított kormányelnök felé.

E szó, a lefolytatott parlamenti fegyverzaj — elhatott széles e hazában mindenfelé, viszhangra talált minden honfi szivben. És elérte a tettest méltó bünhődése, a megvetéstől kísért csuf bukás!

De ez nem elég! Kormányrendszere ingadozva áll még — már hallik az összeomlást megelőző ropogás-recsegés, a a kötelékek szakadoznak és közeleg a végső számadás órája is. Önsorsa a nemzet kezében van — és most, — jó előre éledjen az emlékezés fáklyája. Mert míg az alkuvás és — a jogfeladás-rendszere kormányoz — a seb vére hull folyton... folyton; fiaink idegen hatalom járma alatt nyögnek — mely nem érti, nem akarja érteni a mi jogos haragunkat — a mi felháborodásunkat.

Hát gyáva rabszolga lett már a magyar?, mely csak jajveszékelt, zokogni tud és a tett pillanatában elfeledi a sérelmeket — eladja szabadságát jogait — vérért, pénzért, hitvány áru gyanánt?

Nem, ez nem lehet!... E gyávaság nem sült ezer évet élt — küzdő nemzetünkre.

Hazánk polgárai! Félre a közönynyel!

Iserjétek meg azon vezéreket, kik nemzeti jogainkat szent — érintetlen bizományunk tekintik s hü sáfárai lesznek e Hazának.

Kik fiain — véreink kiszolgáltatása előtt — a szavazó gép mozgásba jött előtt — a parlamenti harc fúrasztó küzdelmeit — az ész — a tudás az elv fegyvereivel és szükség szerint az ellenfélhez méltó fegyverrel is — önzetlenül kitartással vívták. Kik bizva a nemzetben, hittel csüngnek a magyar jövőjén; kik védve az alkotmányt, remélve a szeretett királyban — megadja azt a mi a királyé — de megartják azt, a mi a nemzeté.

E férfiak az ellenzék nagyevű vezérei! Kövessétek őket polgárok!...

Közelg az óra... Emlékezzetek és ítéletek!...

Ha a nemzet emlékszik és ítélt — gyenge nádszálként török pozdorjává a főispáni házaló ágensség — az igazi visszaéléseket elpalástoló hatalmasak sanyu és szálnalmas erőlködése... »Él bíró a felhők felett... áll a villamos Ég! Azért egyetértve és rendületlenül előre! mindaddig — míg gyermekeink — unokáink egy erős, egy önálló egy boldog hazában zenghetnek háláimát a nemzeti zászló árnyékában az ő magyarok Istenéhez — Hadurhoz!...

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 5-án.

Csütörtökön tárgyalta le a képviselőház az 1890. évi zárszámadási jelentést, a melyet Varasdy Károly, a zárszámadási bizottság előadója ismertetett, kiemelve, hogy a fölölég 33 millióval, a vagyongyarapodás pedig 52 millióval kedvezőbb az előirányozottnál. Lukács Gyula azt kifogásolta, hogy a jelentést, a mely 101 oldalra terjed, csak ma osztották ki, tehát oly későn, hogy áttanulmányozása a tárgyalás előtt teljes lehetetlenség. Ezen az alapon halasztási indítványt nyújtott be. — Beöthy Ákos bővebben foglalkozott az előadó által kiemelt fölölég kérdésével, a mi anynyifele számításban szerepel a jelentésben, hogy az ember nem is tudja, mennyi hát voltaképpen az a fölölég, s ha csakugyan van ilyen, mi lesz a rendeltetés, mert 1892. évi költségvetésben nem szerepel. Wekerle Sándor pénzügyminiszter hosszabban válaszolt Lukácsnak és Beöthynek, elmondva, hogy a jelentés adatai expozéjából már eléggé ismeretesek, úgy, hogy pusztán e miatt a tárgyalás elhalasztására nem lát okot, a fölölégre nézve pedig egyebek közt megjegyzi, hogy igenis létezik ilyen, de nem a jövő évi költségvetésben használtatott fel, hanem 1891-ben államadósságok törlesztésére fordítottat. Baross Gábor kereskedelmi miniszter rövid felszólalása után Herman Ottó beszélt a halasztási indítvány mellett, melyet azonban a többség nem fogadott el. A vita a zárszámadási bizottság határozati javaslatához képest a fölmentés megadásával végződött. — Az ülés elején a mult ülésben elfogadott két rendbeli törvényjavaslat, a vasuti árufuvarozás tárgyában létrejött berni szerződés becikkelyezéséről, meg a határ- és földmérési jelek megrongálásáról szóló — harmadszori felolvasásban is elfogadottat. Ezt megelőzőleg az elnök különféle je-

majd bele sorvadott. Pedig Feigelstok Dávidot mindenki olyan hidegvérű hébernek ösmerte, a kit a szép alak nem tud elbájozni, kinek keble rideg, mint az ékkő, sötét, mint a szentiváni éj s ki legfőlebb is száraz kiszámítások, zsiros nyereszkedések és tervezgetések tömkelegében megfosztja magát az emberi gyönyör-érzet eme boldogságától. Ám az élet meghazudtolja a világ feltevéseit. A 17 éves Kupfer Záliba, ebbe a feselni induló rózsabimbóba ő halálosan beleszeretett. A gyöngéd viszony házassággá nőtte ki magát, mely tiszta szerelemre volt alapítva, mivel Dávidnak a külömben számító eszű orthodoxnak érzelmei nem engedték a frigyat a valutarendezés kérdésébe bele zavarni.

Hiszen »a szerelem mindent pótol« — mondja a lánglelkű Petőfi — »de a szerelmet nem pótolja semmi.« Feigelstok Dávid Petőfi-nek igazat adott. Nem is volt szükség pótlékra, mert Feigelstok olyan talantum volt, aki pénzértéket képviselt.

Télen a nyulbőr okszerű értékesítése, őszszel a régészeti, tavasszal a festészeti, nyáron a zenészet képezte kedvencz foglalatosságát. — S e művészetekből Feigelstok Dávid i tudta válogatni a realist az ideálistól, — a

régészethen az ócska nadrágok és kabátok, a festészethen a meszelés és mázolás, a zenészhen a kis fafurulya, melylyel a marhacson-tokat összefütyörészte — volt nála kiváló figyelemre méltatva. — Az »enni és nem enni« életkérdése azonban évről-évre nagyobb lett s ő futkorászott egész nap, mint egy lokomotív és izzadt, mint egy levelhordó. — Záli pedig nem mulasztotta el megjutalmazni azt, ki neki örök hűséget esküdött. Nem kevesebb mint huszonnégy élő, egészséges gyermekkel ajándékozta meg ezt az önzetlen embert.

Ekként a helyzet kellő világításba volna helyezve s így is marad, ha Feigelstok Dávid egy sötét éjszakában meg nem szökik.

Ez a hely az, ahol egy ájulási jelenetet tudtam volna scenirozni, ez pedig így esett volna meg: Záli asszonynak reggel a »szoba közepén« a fölébe jött a perfidia. A vér felszökik az agyába. Ekkor a szívéhez kap. — Elkezd forogni, mint az asztal lapján megzacherlinezett légy s irtóztató fájdalmak közt a kanapéra vágódik. Ez a jelenet csak azért maradt ki, mert Feigelstokéknak nincs kanapéjuk, — e nélkül pedig nem ér semmit az egész. — De még ha kanapé lett volna is, ugyse tudott volna elajulni, először: mert nem járt a szin-

házba, — másodsor: mert szívós temperamentuma volt s az erős izgalomhoz Feigelstok Dávid a mozsárütővel régóta hozzá szoktatta.

Hét és fél év telt el.

Egy májusi reggelen, mely ép oly illatos volt, mint a melyen hősünk hitvesét először megpillantotta, — megkerült Feigelstok Dávid.

S amint a főtéren jön... mit látnak szemei? Az ő tulajdon felesége egy uriasan öltözött férfi karján lépeget begyessen feléje. Dávid kövé akart meredni, — de sehogyse sikerült neki, azaz, hogy nem is akart ő kövé meredni, ellenkezőleg majd elolvadt örömben, de ez sem sikerült neki, s hogy el ne rontsa a hatást, odabujt a hirdetési oszlop mögé. Hej pedig hiába is állt ő az oszlop mögé, — Feigelstok Dávid régóta a falhoz volt állítva. — Ennek pedig a következő meséje van: Meizl Joachim fiatal ipar lovag, nagy vállalkozó szellem és filantrop, már régóta törte a fejét a kefégyár felállításán. — De sehogyse sikerült neki.

Minden gyári vállalkozáshoz három kellék kívántatik: kurázszi, pénz és munka. — Legtöbb volt a kurázsija, legkevesebb a pénze, illetve

lentenai valói után, Csávossy Béla a ház novemberi költségvetéséről, Münnich Aurél az 1892. évi ujoncz jutalékáról és az 1890—91. évi októberi vizsga eredményéről, Perlaky Elek pedig a török birodalommal, Bulgáriával, Spanyolországgal és Portugáliával való kereskedelmi viszonyaink ideiglenes rendezéséről, meg az 1895. évi orsz. kiállításról szóló bizottsági jelentéseket nyújtották be.

BELFÖLD.

A király itthon. Ő felsége több napi tartózkodásra Gödöllőre érkezett. A gödöllői parforce-vadászatok, melyeken az idén talán a király is részt vesz, csak a jövő héten kezdődnek, mert a korai dér megrontotta a szimatot.

A milleniumi kiállításra vonatkozó törvényjavaslatot szerdán tárgyalta a képviselőház közgazdasági bizottsága. A tárgyalásra meghívták gr. Zichy Jenő képviselőt is, ki ismét fölvetette azon eszmét, hogy ne országos, hanem világkiállítás rendezessék. Hasonló értelemben szólalt föl gr. Andrássy Tivadar is, de a bizottság többsége az eredeti javaslatot fogadta el, azaz az országos kiállítás mellett döntött.

A magyar delegáció első ülése hétfőn, nov. 9-én délután fél 5 órakor lesz Beesben. A delegáció tagjai csütörtök délután értekezletet tartottak a képviselőház első osztályának tanácskozó termében. Az értekezlet, melyen Zichy Ferencz gr. korelnök elnökölt, a következő kijelölésekben állapodott meg: Kijelöltek: Elnökké: Zichy Ferencz gr.; alelnökké: Tisza Lajos gr.; jegyzökké: Hegedűs Sándor, Rakovszky István, Rudnyánszky József b. Haznaggyá ifjabb Wodianer Albert b.

KÜLFÖLD.

Diktatura Braziliában. A brazíliai kongresszust a köztársaság elnöke feloszlatta, mivel a kongresszus megakartá vonni az elnök vétő-jogát. Kihirdették a rögtönítélő bíráskodást és visszailleszték a diktaturát. A kongresszus feloszlátása óta Braziliában teljes nyugalom van.

A pápa jubileuma. Az egész világ katolikusai 1893-ban fogják megünnepelni XIII. Leo pápa püspöki jubileumát. A vincenzai katolikus nagygyűlés azt határozta, hogy felhívja az egész világ katolikusait a jubileum megünnepelésére, s kijelenti, hogy a jubilánsnak leginkább tetsző dolog volna, ha egyesek és testületek katolikus intézeteket, iskolákat, óvodákat, árvaházakat, kórházakat alapítanának.

a munkás kezek fentartásához való anyag ereje.

Meizl Joachim a következőleg oldotta meg a nagy problémát: a bíróságnál az asszony útján holttá nyilvánította Feigelstok Dávidot, azután elvette az asszonyt feleségül, összevásárolt egy csomó löszört meg faanyagot s a huszonnégy gyerekkel megkezdte a kefégyártást.

Mikor Feigelstok Dávid nyomára jött, hogy az ő családja egy kefégyárrá alakult át, per útján követelte az egész »keféüzletet«.

Ma arról értesültem, hogy Meizl Joachim egyezségre lépett Feigelstok Dáviddal, mely oda megy ki, hogy tekintettel az üzlet folytonos növekedésére, Meizl Joachim visszabocsátja az asszonyt Feigelstok karjaiba s kötelezi magát, hogy az ezután felmerülő kereszteleési (?) költséget a gyár »múszter kopási alapjából« fedezze.

Gondolatok.

Bátorság és munka boldogságot teremtenek.

*

Mily boldogan élne némelyik ember, ha a mások dolgával ép oly kevéssé törődne, mint a magáéval.

A czári pár ezüst lakadalmá. A czári pár ezüstlakadalmát november 9-én valamennyi kormányzóságban a legnagyobb fényvel meg fogják ünnepelni. Ez alkalomból számos alapítványt és ösztöndíjat alapítanak szegény tanulók számára. A charkovi nemesség szűz Mária csodatevő képét fogja a czári párnak adományozni.

Külömfélék.

A walesi herceg fiai Parnell sirjánál. A walesi herceg fiai: Albert Viktor és György kir. hercegek meglátogatták Parnell sirját, mely tudvaleg Dublin mellett Glasnevinben van s koszorút tettek reá. Egészen váratlanul történt a hercegek látogatása, de rövid időre rá tudta egészen Dublin s óriási feltűnést keltett. Beszéltek, — hogy a hercegek egyenesen atyjuk utasítására mentek a temetőbe, ki e kegyeletes látogatással akarta kimutatni rokonszenvét az ir vezér iránt.

A gazdag koldus. A prágai »Politik« jelentése szerint Prága egyik félreeső utcájában egy nyomorult padlásszobában egy Tordy Ferencz nevű toprongyos kinézésű ember él, kit eddig koldusnak tartottak. A napokban ez ember ellen feljelentést tettek uzsora miatt és a vizsgálat során kiderült, hogy ennek a koldusnak tartott embernek 350,000 ftja van a takarékpénztárban, ezen kívül van 100,000 ft értékű papírja. A koldus összes vagonya több mint fél millió. Olyan szánalmas kinézésű volt Torday, hogy uzsoráskodását nem is gyaníthatták.

Az új érsek. A bécsi nunciatura fényesen kivilágított és feldiszített házi kápolnájában csütörtök délelőtt 11 órakor tartott meg a kanoni informacionális eljárás, az újonnan kinevezett Vaszary Kolos hercegprímás esztergomi érsekkel és Császka György kalocsai érsekkel. A szertartást Galimberti érsek, pápai nuncius végezte s mint jegyző Tarnassi Ferencz szentszéki ülnök szerepelt. Tanúk voltak: dr. Richnawky Pál pápai praelatus, szepesi örkanonok, valamint dr. Winter Ágost, a bécsi Pazmaneum aligazgatója. — Az informacionális eljárás után mindkét érsek letette a hűségi és engedelmisségi esküt a pápa iránt.

A vallási szekták üldözése Oroszországban. A Daily Chronicle-nek Tifliszből, az orosz vallási szekták üldözésére nézve, a következőket írják. Pobjedonoszczenevnek, a szent szinodus főügyészének legutóbbi erőszakoskodása az volt, hogy a studisták mozgalom négy főemberét: Bagolazarianz-t, az örmény protestánsok vezérét, Valvert-et, a német baptisták főnökét, Mozajevet, az orosz molokanok főpresbiterjét és Levaskovot a metodisták vezetőjét elfogatta. Mind a négyet nem rég kiragadták családjukat köréből és a határmentén levő bánya kerületébe internálták, a hol öt évig fanatikus mozlimek között kell élniük. Azonkívül az említett szekták hívei közül vagy 110-et száműztek Gruzia egyik egyik elhagyott falujába, a hol a legnagyobb nyomorúságban tengődnek, az örményektől és tatároktól koldulva. Az otthon maradt gyermekeket erőszakkal elhurcolták és ó-hitű családokhoz adták. Nincs mód e szerencsétleneken segíteni. Leveleiket a rendőrség átvizsgálja és aki a segítségükre siet, arra hasonló szomorú sors vár.

Ujdonságok.

* **A »Reformátusok Lapja«-ban,** melyet Biki Károly gyöngyteleki lelkész szerkeszt, olvassuk a következő figyelemre méltó sorokat: »A depr. ev. ref. egyház presbyteriuma okt. 18-iki közgyűlésében bejelentetett az esperes levele, melyben a lelkészi díjlevél beállítását kéri, hogy a pályázatot meghirdethesse.

E tárgyban a szükséges intézkedések megtételével s véleményes javaslatot készítésével egy küldöttség bízott meg. Távol sem akarunk a depr. egyház és az illető esperes ur hivatalos ténykedésébe illetéktelenül beavatkozni, tudjuk a törvény idevonatkozó rendelkezését — de mégis nekünk olyan különösnek tűnik fel, hogy boldogult püspökünk temetése után egy héttel már az ő megüresedett lelkészi székeinek betöltéséről van szó a presbyteriumban. Mi még mindég ott állunk az elválás szomorú helyén s mint egykor az apostolok, égre emelt könnyes szemekkel tekintünk a távozó után — midőn felrettent bennünket egy hideg emberi szó: »Mit akartok itt, nézven a mennyebe? Töltsetek be a megüresedett papi széket.« Kérjük jól megjegyezni, hogy ez nem akar semmi egyéb lenni, mint kifejezése azon felrettenésnek, melyet püspökünk sirja felett okozott nekünk az a hideg szózat. A törvény 196-ik §-a 4 hónapot enged az esperesnek a lelkészi állomás betöltésére, hadd sirtuk volna ki hát magunkat! hiszen még alig hült meg az a papi szék. Hiszen Debreczenben öt lelkész és négy káplán viszi jelenleg az egyházi szolgálatot, nincs ok a sietségre. Aztán Debreczen a régi uzus szerint bizonyosan a megválasztott püspököt óhajtaná lelkésznek is megválasztani és ha azt megvárják is, míg a püspök megválasztatik, nem maradnak ki a 4 hónapból. Mi egyáltalában sem a debreczeni lelkészi állás, sem a püspöki hivatal betöltésére gondolni sem szeretnénk mostanában, a gyász napjaiban. Adjuk meg a hat heti gyászt a megboldogult püspök emlékének s addig ne legyen szó köztünk az ő helyének betöltéséről. (—r.)

*

E sorokra vonatkozólag megjegyezzük, hogy a megboldogult püspök halála által megüresedett debreczeni lelkészi állás betöltésére tett eddigi intézkedések nem a depr. egyház, hanem egyenesen az esperes kezdeményezése folytán történtek. A depr. egyház presbyteriumát tehát távolról sem illetheti azon vád, mintha a korai választási készülődésekkel a gyász komoly napjait megzavarni akarta volna. Egyéb tekintetben a mi álláspontunk teljesen meg egyezik azzal, melyet a fenti czikk, mit a vidékről jövő nézet hű tolmácsaként tekinthetünk, kifejtett.

S z e r k.

Az egyetemes konventről. A zsinat előkészítése céljából összehívott ev. ref. konvent csütörtökön d. e. kezdte meg tanácskozásait a budapesti ref. gimnázium disztermében Tisza Kálmán világi elnök a tanácskozás megkezdése előtt azt indítványozta, — hogy Révész Bálint elhunyt püspök érdemeit a konvent jegyzőkönyvileg örökítse meg. — Nem feladatomban — ugymond — de nem is szükséges, hogy Révész Bálint érdemeit rajzoljam. — Mindnyájan ismertük fölvilágosult szellemét s a buzgalmat, a melylyel helytállt az egyház érdekei védelmében. Azok közé a szerencsések közé tartozott ő, akiknek megadatott, — hogy nem ugyan veszélyekkel, de kellemetlenségekkel küzdve, az egyház s ezzel együtt a haza javára működtek közre. Kéri, hogy a konvent fájdalommal a jeles egyházi férfi halála fölött jegyzőkönyvileg fejeztessék ki s az elnökség aláírásával részvét irat intéztessék a családhoz. (Általános helyeslés). A zsinat decz. 5-én d. e. 10 órakor nyílik meg Kun Bertalan püspök imájával, amely útján a zsinatot rövid beszéd kíséretében Vay Miklós br. mint legidősebb főgonnok nyitja meg. Majd küldöttséget választanak a testvér ág. hitvallásuk zsinatának üdvözlésére. A zsinat helyisége a megyeház diszterme lesz.

* **Képviselői beszámoló.** Illyés Bálint, a báránai vál. kerület orsz. gyűl. képviselője, ki a múlt hó végén tartotta meg beszámoló beszédét a sárréti községekben, holnap tartja meg a kerület legnépesebb helyén, Derecskén, beszámolóját.

* **Vivat akadémia!** Mint halljuk, — bár nem igen megbízható forrásból, — az előzékeny Dóczy bácsi az újonnan felállított női kereskedelmi iskola bájós növendékeit már a közel jövőben »oly reformmal« fogja meglepni, mely e kedves seregnek bizonyára csak tetszésével találkozand. — A figyelmes igazgató ur

ugyanis méltányolva, hogy nagy leányok n a k, k i k m á r nagyobb részt hosszú ruhát viselnek, s kire a haza — ifj u s á g á n a k szemei — sokszor monoklival ékített szemei — tekintenek, kellemetlen dolog könyvesomókkal, a hónuk alatt, járni az utcákon. Ép azért, hogy kecses tanítványnőit e k e l l e m e t l e n k é n y s z e r ü s é g alól felmentse, mint értesülünk, érintkezésbe fog lépni a jogakadémia nagyerdemű igazgatójával, hogy bocsásson a rendelkezésére vagy 40 daliás joghallgatót, kikre aztán az a kellemes feladat várna, hogy a leánykákat mint megannyi szolgálattelvő apródok, — nap-nap után más urnót változtatva, — kíséretnek fel az — iskolába, illetőleg hordanak utánok a tankönyveket . . . E kitűnő eszme megvalósítása ellen bizonyára — sem a jogászoknak, sem a kis szoknyás akadémikusoknak nem leend ellenvetésök!

* **A Debreczeni Hirlap** tegnap számában »Az ellenzéki pártok szövetsége« czimvel megjelent vezércikk, mely a szenvedélyek felizgatására számítani látszik, kötelességünké teszi az azon vezércikkben elmondottak ellen nyílt óvást tenni.

Mindenki tudja, hogy pártunk egyes képviselői ellen Tisza Kálmán nagyváradi beszéde hívta fel a kormánypart tagjait, továbbá Szilágyi Dezső igazságügyminiszter ur volt az, ki képviselőházi beszédében nyíltan kijelentette, hogy ellenünkben a kormány és pártja a védelem teréről a tamadás terére lép. Csak e két kijelentés után fogadtá el pártunk a nemzeti pártnak felajánlott szövetségét és idáig sem a párt képviselői, sem pártunk hírlapjai közül egy által sem hangoztatott azon harczra hívó szöveget, melyet a »Budapesti Hirlap«-ban nem régen megjelent hasonló tartalmú cikk után a »Debreczeni Hirlap« tegnap vezércikkében olvasunk.

Nem tudjuk és nem is keressük, állanak-e és kik állanak a »Debreczeni Hirlap« támogatására, azt sem tudjuk, s nem is keressük, van-e, vagy fog-e alakulni Debreczenben nemzeti párt, sőt azt sem vitatjuk, valjon szándékozik-e Apponyi Albert gróf Debreczenbe eljönni, de azt tudjuk, s határozottan kijelentjük, hogy mi a politikai küzdelem terén ellenvéleményeiket ismerünk, elveink győzelemre való juttatásáért teljes erővel küzdöttünk és küzdeni fogunk, azonban a más politikai pártok levőket ellenségekkül nem tekintettük és nem fogjuk tekinteni soha, s a »Debreczeni Hirlap« tegnap vezércikkének irányát nem helyesljük.

* **A városi közig. bizottság** a f. hó 5-ik napján megtartott gyűlésén, a következő jelentések nyújtattak be a bizottság elé: A polgármester mult hóról szóló jelentését a következőkben adjuk: **Rendészet:** A rendőrség lopásért 25, rendőri kihágásért 142 egyént tartóztatott le. A városból részint eltolonczoltattott, részint kiutasított összesen 89 csavargó. **Iparügy:** A rendőr-főkapitányság 17 egyént látott el iparigazolvánnyal. **Ipartörvényekbe ütköző cselekményekért** 8 egyént büntettek meg. **Munka-könyvet** 101 darabot adtak ki. **Katonaság:** Városunkban összesen 3350 közös hadsergebeli és honvéd katonája volt, 587 lóval. A lakosságnál, átvonulás alkalmával 13 törzs, 17 főtiszt, 1013 ember, 438 ló volt elszállásolva. **Adóügy:** Befizettetett állami adó fejében összesen 40,515 frt 7 kr. Más adókban 3352 frt 74 kr fizettetett be. **Utadó czimen** 3178 frt 35 kr folyt be. **Közigazgatási bíróság ügyforgalma:** Összesen 243 ügy intéztetett el, hátralék maradt 9, Dr. Sárvári városi főorvos jelentése szerint született élve: **Helv.** hitv. 65 fi, 66 nő, össz. 131, **róm. kath.** 25 fi, 21 nő, össz. 46, **ág. hitv.** 1 fiu, zsidó 6 fi, 3 nő, össz. 9. Összesen 97 fi, 90 nő, összesen 187. **Halva sz.** összesen 63 fi, 87 nő, össz. 150. A születések 37 esettel multák felül a halalozásokat. **Házasságra** összesen 32 pár lépett. A kórházba felvétellett az elmúlt hónapban 115 egyén, elbocsátott ugyancsak 115 egyén, meghalt 7 egyén, maradt nov. hóra 87 egyén. Az egészségi állapot a mult havihoz képest kedvezőtlen volt. A börtön vizsgáló bizottság jelentése szerint a börtön-helyiségeket mind rendben találták.

* **Katonai felülvizsgálat.** Nov. 10-én, kedden katonai felülvizsgálat lesz a Bikában. A polgári bizottság elnöke gr. Dégenfeld főispán leend, a katonai vizsgáló bizottság feje pedig Bolla tábornok.

* **Poros-világ.** A seprükötökre rossz idők járnak. Portékáik nem kellenek még a gellérthegyi boszorkányoknak sem; civilizálódtak azok is, és most nem seprü. hanem valami más praktikusabb szerszámon lovagolnak fel az éjszakai boszorkány-vásárra. Szóval rossz idők járnak a seprükötökre, mert seprüket ki sem használja. És hogy ezen állítást a piac-utca sima aszfalt-járdája is, melyre a hónapospor oly vastagon rakódott le, hogy az ember szinte félve lép egyet-kettőt a piszok tengerben, mely porba fulasztással fenyegeti a rajta eviczkelő halandót. Igazán pompás dolog lenne, ha derék utcaseprőink seprüket, nem csak az asszony kiporolására, de már egyszer valódi céljaikra is felhasználnák, tudniillik: hivatásukhoz méltóan és hiven sepregetnek velők az utcák szennyes porait!

* **Lépre került jó madarak.** Nagy-uj-utca városzerte hirhede vált »ablak-beverőit« ezuttal is »elesipte« a szemfüles rendőrség. Fiatal s a külső után itélve — látszólag — az intelligensebb osztályhoz tartozik e három jó madár, kik oly nemtelen módon igyekeztek az üvegesek jövedelmét gyarapítani. Az éjszaka azonban tetten kapattak, s bekísértettek, de miután kellőleg legitimáltak magokat, ismét szabadon bocsátattak. Reméljük, hogy a rendőrség szigorú büntetése sok időre elveendi ifjaink kedvét az ily éretlen, izetlen tréfák művelésétől.

* **Szabolcska előfizetőihez.** Felkérem mindazokat, kik Szabolcska Mihály-nak a Csokonai kör által kiadott költeményeire még előfizetni szándékoznak, és a t. gyűjtőket, hogy az előfizetési pénzeket és a gyűjtő-íveket folyó hó 15-éig hozzám beküldeni sziveskedjenek; hogy az expedálásban ne legyen fennakadás. Debreczen 1891. nov. 8. **D. Tüdös János** a Csokonai Kör szakosztályi titkára. (Tisza-ház I. emelet.)

* **A debreczeni dalegylet** n. érd; pártoló közönséget tisztelettel értesitem, hogy az egyleti szabad jegyek és pénztári nyugták a ma este tartandó dalestélyen a pénztárnál átvehetők. A láirásokat a pénztár elfogad s az aláírók már szabad bemenetben részeltetnek. Debreczen 1891 nov. 7. **Krasznai Ferencz** dalegyleti jegyző.

* **A sajtó szabadság és a nyomdászat képesítéshez** kötése. Több budapesti nyomdatulajdonos utalva azon körülményekre, hogy a többszörösítő iparágak, mint a könyvés és könyvnyomdászat, czinkografia, és a többi rokon-iparágak olyanok, melyek a technikai fejlettség jelenlegi magas fokánál fogva csak hosszas tanulás után sajátíthatók el továbbá. hogy az említett iparágak sok munkás kéznek nyújtván foglalkozást, ez ezen viszonyból keletkező vitás kérdéseket csak szakképzett békeltető bizottságok által volnának helyesen és megnyugtatólag elintézhetőek, s végre, hogy általában ezen iparágak érdeke azoknak az ipartestületi kötelekbe való bevonását teszi óhajthatóvá, az iránt folyamodott a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a könyv-, könyvnyomdász, tömöntő, czinkografia s az ezekkel rokonfajú többszörösítő iparok a képesítéshez kötött iparágak közé vétessenek fel. A kereskedelmi ügyi miniszter e kérelem folytán kijelentette, hogy ambar a szóban forgó kérelem előterjesztésénél alapul szolgált indokok és törekvések méltánylásával is találkozott, mégis, miután az 1884. évi 17. tcz. 182 szakaszában, illetőleg az 1848. évi 18. tcz. IV. fejezetében foglalt határozmányok megállapítják azon feltételeket melyekhez a nyomdaüzlet megkezdése, illetőleg nyomdák felállítása kötve van s miután továbbmenő korlátozó feltételek megállapítása a sajtótörvény idézett rendelkezéseit is érintené, az előterjesztett kérelmet ez idő szerint teljesíthetőnek nem találja.

* **Kinevezések.** A debreczeni ítélőtábla elnöke Márczay Gyula végzett joghallgatót és Sebástyán Béla díjtalan joggyakornokot, segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

* **A helyi vasutak bevételei.** A debreczeni helyi vasut bevétele szeptember hó folyamán 5,944 frt, a vásártéri lóvonatu vasut bevétele pedig ezen idő alatt 474 frtra rugott. Jan. 1-től szept. 30-áig volt a bevétel a helyi vasutnál 40.380 forint (kilométerenként 8,241 frt), a vásártéri lóvonatu vasutnál pedig 3,924 frt. (Kilométerenként 1,308 frt.)

* **Temetés.** Ma délelőtt 10 óraker helyezték örök nyugalomra a debreczeni társadalom egyik legtiszteltebb és legszeretettebb alakját, özv. Laky Imréné született Arany Krisztina urnót, az országos hírű debreczeni főiskolai tanár és lelkész, Arany István leányát és Laky Imre Debreczen sz. kir. város volt főkapitányának özvegyét. A temetésen Kiss Ferencz s. lelkész mondott költői szépségekben gazdag, emelkedett szellemű s a megdicsőült nemes lélekhez teljesen méltó imát. A koporsót, melyet szebbnél-szebb koszorúk borítottak, a gyászoló családon kívül a tisztelők nagy serege kísérte a czepléd-utcai ref. temetőbe. Áldott legyen a felejthetetlen magyar hölgy emléke!

* **Hangverseny a Margit-fürdőben.** November 8-án sétahangverseny tartatik nevezett fürdő díszes, nagy termében. A változatos műsor a következő: 1. Induló. 2. A »rabló csiny«, nyitány Suppétól. 3. Walzer Straustól. 4. Ábrándos románcz, egészen új, Capek karmestertől. 5. Potpourri az »Astorga« (új) operából Abertől. 6. A bokor madárkaja, fuvola számára, Popptól. 7. »Isten hozott!«, polka a »Madarász«-ból, (új) Zellertől. 8. Sextett a »Lucia« operából, Donizettitől. 9. Utazás a föld körül 15 percz alatt, Schreiner-től.

Az iparoskör eljárói állása, halalozás folytán — megürült, erre ajánlkozók jelentkezhetnek az egylet alelnöke Serli Ede urnál, Piacutca Stenczinger ház.

»Szüret, ha bor nincs is.« Gede Mihály bormérő azzal a panaszával állott a II. kerületi kapitányság elé, hogy a multkoriban egy »ismert nevű« ember avval az ajánlattal kereste fel, hogy volna 3 hordó ujszűrű, martinkai eladó bora. Kores máros és az illető eladó fél mihamar megegyeztek, megkötötték az egyességet, 10 forint volt az előleg, de az áldomás is került valamennyibe. Nagy volt azonban a Gede uram meglepetése, hogy mikor a borért küldött kiderült, hogy az illető urnak nemcsak bora nincsen, de szőlője sem volt sohasem, sőt hogy már más alkalomkor is követelt el ily csalásokat hiszékeny csaplarosokkal szemben. Az alborkereskedő ur ki méltán idézheti hogy: »szüret, ha bor nincs is,« bizonyára megkapja méltó büntetését.

* **A Telegdi fürdő** hétfőtől kezdve kazántisztítás miatt pár napig zárva lesz.

* **Táncz.** Alföldy Károly táncziskolájában a gyakorlók estélye holnap az az vasárnap este 7 óraker veszi kezdetét.

* **A „Magyariak“ zeneestélye.** Tegnap este a »Vilmos«-féle vendéglőben a »Magyari testvérek« városunk e legkitűnőbb zenészei szórakoztatták igazán művészi es, kellemes, páratlanul kitűnő játékukkal a vendéglőbe szép számmal begyűlt intelligens közönséget.

A polgármester névestéje. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester csütörtökön este — név napja alkalmából — gazdag lakomát adott a »Bika«-szálloda dísztermében, hol 4 hosszú asztal körül foglalt helyet a körülbelül 150 főből álló díszes vendég-sereg. A meghívottak zömét a városi képviselők képezték, de képviselve volt rajtok kívül városunk társadalmának csaknem minden osztálya. A katonaság részéről — több tiszt élén Bolla tábornok és Krausz ezredes, a kir. tábla részéről Puky Gyula táblai elnök és a tanácselnökök, a kir. törvényszék részéről Jelenffy Kornél elnök, a kir. ügyészség részéről Dr. Kósa Zsigmond kir. ügyész és a két alügyész, a vasuti üzletvezetőség részéről Sággy Gyula vezérigazgató, Hajduvármegye tisztii kara részéről Rázsó Gyula alispán és Fekete Sándor főjegyző jelentek meg, — az ev. ref. lelkészi kart Né

methy Lajos, az ev. ref. főiskolát Dr. Bacsonyi Lajos akad. igazgató, Joó István tanítóképezdei igazgató, Balogh Ferenc hittanár s Géresi Kálmán képviselték, — jelen voltak továbbá Körössy Sándor orsz. gyűl. képviselő, Kiss József kir. tanfelügyelő, Békassy Gyula tankerületi főigazgató, Dr. Kola János az ügyvédi kamara elnöke, Fazekas Sándor reáliskolai igazgató, Lengyel Imre nyug. kir. tvszéki bíró, Fráter Imre a depr. sz. e. párt elnöke, Komlóssy Árpád ügyvéd, Zádor Lajos a kereskedő társulat elnöke, dr. Király Ferencz orsz. gyűl. képviselő, Ferenczy Elek főszolgabíró, Matherny Lajos ág. evang. lelkész, több polgár ember, a helyi lapok képviselőiben a »Debreczeni Ellenőr« és a »Debreczen« szerkesztői stb. — Az étlap, mely becsületére vált Fehér Herman vendéglős konyhájának, következő volt:

Bouillon leves.
Halak.
Nyul citrommal és bélszín sült.
Pulyka és malacz sült.
Crème és pudding.
Fagyalt.
Jardinetto, gesztenye.
Fekete kávé, tea.
Borok.

A harmadik fogásnál felemelkedett Körössy Sándor orsz. gyűl. képviselő s poharat emelt Simonffy I. polgármester egészségére. Ecsetelve, hogy milyen nehéz a közpályán működő ember helyzete, kit a közvélemény majd lesújt, majd fölemel, fejtegette a polgármester érdemeit, kinek működése alatt Debreczen úgy szelleme, mint anyagi téren nagyon sokat haladt. Egy nagy vidék központjává vált Debreczen, sőt az igazságszolgáltatásnak is egyik gócpontjává lett. Ajövőben még nagyobb feladat vár Debreczenre, melynek »a köz-igazgatás központjává is kell válnia.« (Hogy és mint lesz ez? Szerk.) A város haladását minden téren előmozdító polgármestert élteti. Simonffy Imre polgármester, a páratlanul előzékeny házi gazda, vendégeit élteti. Puky Gyula kir. táblai elnök rámutat arra a nagy küzdelemre, melyet azért kellett vívni, — hogy Debreczen város lakóinak maradisága és közönye megtöressék. Debreczen város — polgármesterének vezetése alatt — kiemelkedett a mocsárból modern várossá, a magyarság metropolisává. Ma már aszfalt-járdái, fasorai, s palotái vannak. Ezen emelkedés nagy részben a polgármester érdeme, kit ne bántson az, ha a nagyapák hazajáró lelke hátatlansággal vádolja is, az unokák áldani fogják. Kívánja, hogy az eddigi kitartással haladjon tovább pályáján. — Némethy Lajos ev. ref. lelkész mint a népnevelés bajnokát élteti a polgármestert, kinek működése alatt az iskolák száma megkétszereződött. — Balogh Ferencz főiskolai hittanár Debreczen legelső polgárát, a polgármestert élteti, ki meg tudja egyeztetni a debreczeni tyust az új kor haladó szellemével. Rámutat annak a szükségére, hogy a depr. főiskola nagyobb, hatalmasabb fejlessztesse. — Általános lelkesedést keltett Bolla Kálmán tábornok pohárköszöntője, ki örömet fejezi ki a felett, hogy neki és bajtársainak alkalom adatott Debreczen előkelő polgáraival pár órát együtt tölthetni. Háromszorosan élteti a polgármestert, ki közvetítő a katonák és az általuk igen szeretett polgári osztály közt. Fekete Sándor Fráter Imrét, Lengyel Imrét, Paksy Imrét és Vecsey Imrét, Géresi Kálmán pedig Puky Gyulát és Fráter Imrét élteti. Puky Gyula kifejtve, hogy a beállóság ellen a bíróság, a külállóság ellen pedig a katonaság védi meg a hadsereget, e tekintetben a bírák és katonák testvérek és kollegák. Debreczenben a katonaság és polgárság között mintaszerű az egyetértés. Itt sohasem voltak Uzeláczok és Diensztlik, s hogy nem is lesznek, arra nézve kezesseget nyújt az olyan parancsnok, mint Bolla tábornok, ki rohammal vette be Debreczen lakóinak szeretetét. A tábornok egészségére üríti poharát. Körössy Sándor Sággy Gyulát, Kiss J. Simonffy Imrénét, Sággy Gyula Debreczen város polgárságát és polgármesterét. Bolla tábornok Puky Gyulát és családját, Kiss J. tanfelügyelő a távollevő gf. Dégenfeld József főispánt, Hajdu Gyula a polgármestert,

Némethy Lajos Bolla tábornokot, Bolla tábornok Némethy Lajost, Joó István a kir. tábla elnökét, Dr. Kósa Zsigmond kir. ügyész a főiskola tanárait, Joó István Körössy Sándort, Dr. Kola János pedig a polgármestert, mint a jó barátok mintaképét élteti. A társaság — a Rácz Károly zenekarának játéka mellett — a késő éjféli órákig maradt együtt.

Irodalom és művészet.

Uj tudományos társulat alakult a fővárosban »Mathematikai és Fizikai társulat« czimvel. Az alakuló közgyűlés az élettani intézet fizikai termében folyt le Eötvös Loránd báró elnöke alatt. Az élénken látogatott gyűlésre a vidékről is számos szakférfiu rándult fel. Eötvös báró megnyitó beszédében vázolta az ily társulat hivatását. Utána Bartoniek Géza jelentette, hogy a rendes tagok száma már most is megközelíti a 300-at. Eötvös Loránd báró indítványára tiszteletbeli tagnak megválasztották a fizikai tudomány nestorát, a 92 éves Jedlik Ányost. Ezután megejtették a tisztikar választását. Elnök lett báró Eötvös Loránd, alelnökök König Gyula és Schmidt Ágoston, titkárok Bartoniek Géza és Rados Gusztáv, jegyző Kopp Lajos — Végül választottak még egy tizenkét tagu választmányt.

* Apróságok.

Külmbség.
Kérdés: »Mi különbség van a miniszter és a gitár között?«
Felelet: »Míg a gitárt a bal tartja és a jobb csipkedi, addig a minisztert a jobb tartja és a bal csipkedi.«

A mama születésnapján.

A mama születésnapján a kis Pali is föl akarja mondani azt a verset, melyet régóta tanul, de belesül, újra belekezd, újra belesül. A papa összeszedja, mire Pali elkezdi bögni. A mama jószágon kéri, hogy kezdje el újra, mire Pali bömbölve szavalja:

»Nem tudom kifejezni kedves anyám:

Mily boldog és vig vagyok születésem napján!«

Egy híres angol matematikus kiszámította, hogy egy embert hárcmszor is megüthet addig a villám, míg a nagy lotteryán egyszer nyerhet.

Ebben a párbajos világban.

— Miért vágsz oly bus arcot?
— Provokáltak.
— Csak nem félsz?
— Dehogyan; azonban öten provokáltak, és lásd, ha egyszer lövik le az embert, az még csnk megjárja, de ötször — azt nem tudom kiállani.

Diplomaták közt.

— Igazán szeretném tudni, hogy mi lenne Anglia szerepe a hármasszövetségben?
Egy angol, egyszerűen:
— Hát a közbenjárás, elfoglalnók a meghódított tartományokat!

A nagy világból.

— Apró képek. —

Irtá: Paulus.

I. Hurka történet.

Egy öreg ur, ki igen nagy barátja a »disznóságoknak«, értem ezalatt a disznó sonkát, kolbászt és hurkát, bemegy a multkor egy korcsmába vacsorálni. Szemüvegét orrára bigygyesztve, kezébe veszi az étlapot, melyről örömmel olvassa, hogy: »Vegyes hurka a 30 kr.« Rendel egy adagot.

A pinczér meghajol, megy, majd idő múlva jön, de a hurkával együtt.

A hurka küllállításra nézve igen kíváncsú. Az öreg ur szemei örömtől csillognak, majd a kezébe veszi a kést és villát, s a tányérjára kitett tündős hurkából levág egy da-

rabot, de iszonyattal látja, hogy abból egészen ép tengeri szemek és más ily gyanus moszatok kerülnek elő. Hívja a pinczért, s felmutatja neki a »hurka rejtelmét.«

— Pinczér, ebben a hurkában tengeri szem van! Hogy lehetséges az? szól dühösen a folyton hajlongó fiura.

— Igen, mondja az mentegetődzésképpen, mert avval élt a disznó! . . .

II. Míg a feleség öltözködik.

Muki, foglalkozására nézve rendszerető hivatalnok, a megbeszéléshez híven, már délután 4 órakor hazamegy hivatalából, hogy azután kis feleségével együtt kísértéljenek.

A férj, ki azt hitte, hogy kis feleségét már ekkorra készen találja, csodálkozva látja, hogy az még mindig nagyon kezdetleges »toilette«-ben van. Zsörtölődik egy kicsit, de az asszony megvigasztalja, mondván:

— Ne türelmetlenkedj! Mindjárt készen leszek!

A férjecske elhallgat s átmege a szalomba, leül a zongorához, eljátsza a felesége kedvenc darabjait a »szűz imáját«, »Wacht am Rhein«, a »Dunári keringő« és a »Fahren wir nach Grosswardein« czimű, hangzatos, classikus darabokat. Az asszony még sem jön. A férj dühösebb lesz s ökleivel dühösen elveri a »Strassburg ostromán« kívül a »diri-diri dongót« még pedig ez utóbbit több féle változatokban. Az asszony még sem jön.

Izgatottan áll fel a zongora mellől s úgy sétál fel alá a szobában, füttyöl, de keservesen, gyászindulókat, a »Zampából.« Beleun ebbe is. Elmegy a felesége öltöző szobájá ajtajáig, benyit s mérges hangon bekiált:

— Hát még most sem vagy készen?

— Ej, ej, de türelmetlenkedel, mintha bizony én esztendő számra öltözködném! Megyek már mindjárt, csak a hajam tűzöm fel, meg a keztyűm gombolom be s a kalapomat keresem elő.

— Jól van, jól! mormogja a megjuhászodott férj, csak siess. Átmege az írószobájába, leül az asztalhoz, gondolkodik sokáig, majd hosszasan ír . . .

Végre jön a feleség is. — Na lásd Tónikám, már itt vagyok! Készen vagyok egészen, Ugy-e hamar elkészültem?

— Hh! hm . . . köhög a férj gyanusan.

— Talán bizony nem is? kérdi a nőcske hegyesen. De mutasd hát te mit csináltál, míg én öltözködtem?

A férj kaján mosoly kíséretében átnyújt egy nagy, beirt levelekből álló, papir halmazt:

— Im lásd! Irtam ez alatt egy öt felvonásos szomorú játékot! . . .

III. A betudott esztendő.

Cartouche-ról Franciaország e leghiresebb banditájáról beszél a valóban páratlanul pompás adomát:

Egy izomban, egy fiatal ember jelentkezett nálla, ki hévvel kérte, hogy venné fel a bandájába.

Miféle foglalkozásban voltál eddig? kérdezte szigorú hangon Cartouche.

— Két évig egy ügyvédi irodában, aztán hat hónapig, mint rendőr-biztos működtem! felelte, egész elbátortalanodva a fiu.

— Pompás! kiáltott lelkesülten Cartouche, itt a kezem, csapj fel, minden próbánélkül az én emberem vagy, mert ez egész időt úgy tudom be, mintha azt nálam töltöttes volna el . . .

IV. Az iskolából.

A VIII-ik osztály növendékeinek valamelyik leánynevelő intézetben, a különféle korok jelmezeiről magyaráz a szemüveges, érdekes arcu nevelő kisasszony. Magyarázata végére érve, felszólít egy bájos kis libát, ki az egész előadás alatt szemmel láthatólag figyelmetlenkedett, s kérdi tőle:

— Tehát kedves Margit kisasszony, melyik a legrégebb s legtetszetősebb costumé?

Margit hallgat . . .

— Festményeken is igen gyakran láthatta már! teszi hozzá magyarázólag a kis nevelőnő.

Margit akadozva:

— A — a —

— Nos? . . .

— Az Ádám costumé!

Vasuti menetrend:

Indul:

Debreczenből	Budapest-felé	gyorsvonal	reggel 8 ó. 44 p.
»	»	—	déli 12 ó. 52 p.
»	Nagyvárad-felé	—	délután 3 ó. 34 p.
»	Budapest-felé	—	este 10 ó. 31 p.
»	Szatmár-felé	—	délután 3 ó. 24 p.
»	»	—	este 7 ó. 45 p.
»	»	—	éjjel 3 ó. 09 p.
»	Miskolcz-felé	—	délután 8 ó. 32 p.
»	»	—	délután 3 ó. 39 p.
»	»	—	este 7 ó. 40 p.
»	B.-Szt.-Mihály-felé	—	délután 3 ó. 19 p.
Ezen kívül minden hétfőn, szerdán és pénteken			
»	Füzesabony-felé	—	reggel 5 ó. 48 p.
»	Füzesabony-felé	—	reggel 4 ó. 26 p.
Püspök-Ladányból	N.-Várad-felé	—	délután 2 ó. 12 p.
»	»	—	délután 5 ó. 51 p.
»	»	—	éjjel 12 ó. 57 p.

Érkezik:

Debreczenbe	N.-Várad—P.-Ladány felől	reggel 7 ó. 42 p.
»	Budapest felől	délután 3 ó. 09 p.
»	»	gyorsvonal este 7 ó. 06 p.
»	»	— éjjel 2 ó. 44 p.
»	Szatmár felől	— reggel 8 ó. — p.
»	»	— déli 12 ó. 16 p.
»	»	— este 10 ó. 31 p.
»	Miskolcz felől	— déli 12 ó. 36 p.
»	»	— reggel 8 ó. 06 p.
»	»	— este 7 ó. 20 p.
»	Büd-Szt.-Mihály-felől	reggel 8 ó. 17 p.
Ezen kívül hétf., szerd. és pént. este 6 ó. 05 p.		
»	Füzes-Abony-felől	délután 4 ó. 54 p.

Kardos Lászlónál

CZEGLÉD-UTCZA

Zsebkendők

rendkívül nagy választékkal

valódi rumburgi-vászonból

tiszta fehér és színes kivitelben

igen jutányosan

475

kaphatók.

1—3.

149.

AZ „ISTVÁN“ GŐZMALOM TÁRSULAT

GYÁRTMÁNYAINAK

ÁRJEJYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módokat tartalmazó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.

246

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

A.	Asztali dara nagyszemű	100 kiló	18.20
B.	Szinte » aprószemű		17.60
C.	Királyliszt		17.60
1.	Lángliszt kivonat.		17.20
2.	Elsőrendű zsemlye liszt		17.—
3.	Zsemlye liszt		16.60
4.	Elsőrendű kenyér liszt		16.40
5.	Közép kenyér liszt		16.—
6.	Kenyer liszt		15.60
7.	Barna kenyér liszt szákonként á 70 klg.		13.80
8.	Takarmány liszt		9.—
11.	Finom korpa szákonként á 50 klg.		5.—
12.	Durva korpa		4.80

Debreczen, 1891. november 4.

JUTÁNYOS
Szabott árapakon
 kaphatók
SZABÓLAJOSFIAI
 CZÉGNÉL:
DIVATOS OI RUHASZÖVEVEK
 Kasan, Flanel, Moldon,
Legújabb ruhadiszek,
FEKETE DIVATKELMEK,
 színes és fekete selymek,
 Mosó velezek,
TÉLI HIMÁLYA KENDŐK,
 selyem- és haraszt-kendők,
Gyermek tricót-öltönyök,
 Normal, gyanju és pamut
ALSÓ INGEK,
 Ujjasok és nadrágok,
 Téli harinyák, kezlyilk.
 Az idén szép raktárt tartunk
BRASSÓI POSTOKBAN,
 Takarók és lópokrócokban.
 477 13

Kneip Sebestyén plébános systemáju

tiszta lenből készült

normál-egészségi-fűző.

Ezen gyártmány úgy az egészség, szépség és tartósságnak megfelelő **normál-egészségi-fűző** (Kneip S. rendszerű) mely sajátos készítésű lenből van csinálva, kizárólagosan általam nemcsak az osztr.-magyar monarchia, hanem Szerbia Románia és Törökország területére is szétküldetvők.

Jól megfigyelendő, hogy ezen egészségi (Kneip S.-féle) belső oldalán úgy a védjegy, mint Kneip Sebestyén apátplébános ur arcképe látható lenyomatban.

Minden más hasonló nevet viselő gyártmány törv. védjegyet nélkül hamisított, és épen semmi tulajdon-ságával nem bír az egészségi-fűzőnek

Gyártmányom előnye: Kényelmes viselhetőség, az izzadányok felvétele, kitűnő szabás, előnyös és szép kiállítás és tartósság.

Kneip Sebestyén-féle egészségi-fűzőm minden fűző raktáram, valamint fehér-nemű kereskedésben raktáron vannak.

Utánzások ellen törvényesen védve.

480.

FÜZŐ-GYÁROS:

1—10.

Simon Bernhardt, Bécs, VII. Neubaugasse N-ro 14.

☞ SZÖNYEGEK, ☜

függönyök, ágy- és asztal-terítők

☜ nagy választékban ☜

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

477. 12

Kiadó kaszáló.

A Bánkon a (monostor-pályii utféltent egy jó talaju 4 boglyás kaszáló kiadó. Esetleg felébe is kivethető. Értekezhetni a tulajdonossal (Cser-utca 2322. sz. a.) 483. 3-3.

NŐI DIVAT TEREM.

Kunz József és Társa

czégnél
DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évadra a

legujabb divatkelmék

dus választékban raktárra érkeztek, melyekből kívánatra saját ujonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által izlésteljesen és jutányosan állíttatunk elő.

Vászon, kész fehérnemű és szőnyeg

nagy raktárunk

Menyasszonyi kelengyék

479

kiállításához teljes választékol nyujt.

—4

Egészség! Élvezet! Megtakarítás!

KATHREINER-féle

KNEIPPMALÁTA-KÁVÉ

keverve felerészben bab-kávéval, nem észlelhető a pótkávé és így **kitűnő jó zamatú. felül nem múlható táp- és gyógyanyag,** vérszegények, sápkórosok, gyomor- és ideg-betegek, nők, gyermekek stb. számára.

1/2 kilós csomag 25 kr.
200 grammos » 10 »
100 » » 5 »

Kapható Debreczenben:

Geréby Fülöp, Rickl József, Varga Lajos, Csanak József és Leidenfrost Ármin urak fűszerkereskedésében.

485. 1-13.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy

bőr, pókróc, szőnyeg, szeredás és kötél-áru

KERESKEDÉSEMET

a »Bika« helyiségéből **nagy-hatvan-utca 1099. számú házhoz áthelyeztem.**

»A ki lovát kiméli, lópokrócot vegyen neki, melegeget.«

Midőn tehát a t. gazda urak figyelmét a kitűnő gyártmányokra kiterjeszteni bátorkodom, továbbra is ajánlva magamat a nagyérdemű közönség pártfogásába, vagyok

tisztelettel

Mayer Ferencz.

12-5 450

Nyomatott a »Debreczen« nyomda-részvénytársaságnál, 1891.